

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 3Er/561/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313208461
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Horňáková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2013:4313208461.1

Uznesenie

Okresný súd Levice v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS s.r.o., Astrová 2/A, 821 01 Bratislava, IČO: 45 869 464, v konaní zast. advokátska kancelária verita, s.r.o., sídlom Karpatská 18, 811 05 Bratislava, IČO: 35 940 875, proti povinnému: J. Š.Á., N.. X.X.XXXX, C. A. K. XXX/XX, XXX XX Č., K. P.: H..V. XXXX/X, XXX XX V., o vyžiadanie 2.341,38 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 29.04.2013 doručenej tunajšiemu súdu dňa 06.05.2013 z a m i e t a .

odôvodnenie:

Súdny exekútor JUDr. Ing. Ján Gasper, PhD. so sídlom Kálmana Mikszatha 268, Rimavská Sobota, doručil dňa 06.05.2013 Okresnému súdu Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnému vykonania exekúcie na zaplatenie 2341,38 eura s príslušenstvom, na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp. zn. IDC12100551 zo dňa 11.11.2011 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. so sídlom v Bratislave, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.2.2012 a vykonateľnosť dňa 26.2.2012. Uvedeným exekučným titulom rozhodca zaviazal povinného zaplatiť oprávnenému sumu 2341,38 eura s príslušenstvom a nahradiť trovy rozhodcovského konania a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku

Právny vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného Poštovou bankou, a.s. a povinným vznikol na základe Zmluvy o úvere č. 4403694308 zo dňa 20.03.2008, ktorým oprávnený poskytol povinnému úver vo výške 80.000 Sk, pričom povinný sa zaviazal tento úver splácať v 60 mesačných splátkach po 2266,00 Sk. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že si povinný svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy riadne a včas neplnil. V odôvodnení sa ďalej uvádza, že právomoc rozhodcovského súdu je založená rozhodcovskou doložkou obsiahnutou v čl. 10.2 Všeobecných obchodných podmienok.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení nesk. predpisov (ďalej aj EP) podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

- 2 - 3Er/561/2013

Podľa § 44 odsek 2 EP, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenie na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo

návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Podľa § 57 ods. 2 EP, exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

Z ustanovenia § 35 zákona č. 244/2002 Z.z o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoRK) plynie, že rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 ZoRK, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

Podľa § 45 ods. 1 ZoRK, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 ZoRK, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 45 ods. 3 ZoRK, proti rozhodnutiu súdu podľa odsekov 1 a 2 je prípustný opravný prostriedok. Už z vyššie uvedeného vyplýva, že materiálna právoplatnosť rozhodnutí nie je bezvýnimočná, ale z vážnych dôvodov existujú z nej výnimky. Medzi takéto výnimky patria aj mimoriadne opravné prostriedky a aj ustanovenie § 45 ZoRK. Tento v sebe zahŕňa prieskumný inštitút, a teda umožňuje exekučnému súdu zastaviť exekučné konania ohľadom nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom, ak tento vykazuje niektorú z väd uvedenú v predmetnom ustanovení § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. V zmysle tohto ustanovenia exekučný súd je oprávnený posudzovať rozhodcovský rozsudok tak, ako keby právoplatný nebol a dáva mu právo posudzovať ho z hľadísk uvedených v § 45. Exekučný súd je teda oprávnený a zároveň aj povinný posudzovať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Preto, ak súd prvého stupňa posudzoval rozhodcovský rozsudok v tomto zmysle, nekonal nad rozsah zákona.

Ak bolo podľa zákona o rozhodcovskom konaní zistené, že povinný bol zaviazaný k plneniu, ktoré je právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, tak exekučný súd konanie zastaví a podľa Exekučného poriadku, ak súd zistí rozpor exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne a až

- 3 - 3Er/561/2013

následne konanie zastaví. Zákonná úprava teda dáva exekučnému súdu právo preveriť a vecne posúdiť rozhodcovský rozsudok aj z hľadiska, či plnenie uložené vo výrokovej časti rozsudku je dovolené a či zároveň nie v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené posudzuje exekučný súd ako predbežnú otázku predtým, ako vydá poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie.

Exekučný súd na základe citovaných ustanovení z úradnej povinnosti - ex offa skúmal, či žiadosť o vydanie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul sú v súlade so zákonom a zistil, že uvedené podania nie sú v súlade so zákonom, pretože vychádzajú z exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, ktorý zaväzuje povinného na plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom a dobrými mravmi, teda na plnenia právom nedovolené, čo znamená, že exekučný titul má vady z materiálnej stránky.

V predmetnej exekučnej veci sa vymáha plnenie zo zmluvy o úvere, ktorú súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Súd dospel k názoru, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou (vzhľadom na všeobecnú úpravu Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, najmä § 52, konkrétne § 52 ods. 2 OZ), pretože ju uzavrel dodávateľ - veriteľ, vyplýva to z obsahu zmluvy a z výpisu z obchodného registra veriteľa - poskytovateľa úverov z vlastných zdrojov, so spotrebiteľom - dlžníkom, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Pri právnom posudzovaní predmetného vzťahu, t.j. či neexistuje rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, súd vychádzal jednak z vnútroštátnych právnych noriem, a jednak z noriem európskeho práva.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinného do 10.6.2010, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých

- 4 - 3Er/561/2013

charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 2 cit. ust., ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné zmluvné podmienky individuálne dohodnuté.

Podľa § 53 ods. 4 OZ sú demonštratívne uvedené neprijateľné podmienky. Pod písmenom r) je uvedená ako neprijateľná podmienka aj rozhodcovská doložka, teda ak sa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil v rozhodcovskom konaní. To, že v úverovej zmluve, ktorú uzatvoril oprávnený s povinným bola dojednaná rozhodcovská doložka vyplýva zo Všeobecných obchodných podmienok, konkrétne v bode 9.2 VOP a aj zo samotného rozhodcovského rozsudku, ktorý túto skutočnosť konštatuje vo svojom odôvodnení.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

Podľa čl. 6 ods.1. smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len ako „smernica“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 2. písm. a) smernice, na účely tejto smernice „nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

- 5 - 3Er/561/2013

Podľa čl. 3 ods. 1., zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 3. smernice, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé.

Podľa prílohy smernice 93/13/EHS ods.1 písm. q), neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Podľa vnútroštátneho práva, sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa však v zmysle § 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka nemôžu odchyliť v neprospech spotrebiteľa od ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Taktiež nesmú obsahovať podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka obsahuje príkladný, a teda neuzavretý výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Tento výpočet je zo strany zákonodarcu neustále dopĺňaný a precizovaný. Týmto spôsobom zákonodarcu reaguje na nesprávnu aplikačnú prax. V tomto výpočte je s účinnosťou od 1.3.2010 výslovne uvedená aj neprijateľná podmienka požadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednejanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Rozhodcovská doložka je súčasťou VOP. V zmysle bodu 10.2 Všeobecných obchodných podmienok sa zmluvné strany zmluvy o úvere dohodli na rozhodcovskej doložke týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní Služieb, Bankových produktov a/alebo vykonávaní Bankových obchodov, vrátane sporov o ich platnosť, výklad a zánik príslušnej Zmluvy, a to v nasledovnom znení:

a/ pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania,

b/ pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu.

Podľa bodu 2 v 1.časti VOP - rozhodcovským súdom je Stály rozhodcovský súd zriadený pri spoločnosti ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., IČO:35862882, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel:Sa, vložka č. 3157/B.

Pri skúmaní vyššie konkretizovanej rozhodcovskej doložky v bode 11.2. VOP bral súd do úvahy kritéria, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky a teda, či rozhodcovská doložka začlenená v rámci podmienok štandardnej zmluvy nespôsobuje značnú

nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka). Súd pri posudzovaní podmienok uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy použil aj analogický výklad a to podľa smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách z 5. apríla 1993 (ďalej len „smernica“). Táto smernica bola do nášho právneho poriadku prebratá zákonom č. 150/2004 Z.z. (účinného od 1. apríla 2004 okrem § 60, ktorý nadobudol účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o prístupení Slovenskej republiky k Európskej únii), ktorý novelizoval Občiansky zákonník, okrem toho má smernica aj tzv. nepriame účinky, takže je záväzná pre Slovenskú republiku a slúži aj ako interpretačné pravidlo pre výklad spotrebiteľských právnych vzťahov.

Podľa názoru súdu je však dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Svoj názor súd opiera o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v predmetnom prípade povinný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť, nakoľko jej súčasťou sú aj všeobecné obchodné podmienky. Povaha zmluvy je teda adhézna, tzn. spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok resp. odmietnuť. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie.

Vzhľadom k uvedenému súd preskúmal rozhodcovský rozsudok spolu s návrhom na vykonanie exekúcie a žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a dospel k záveru, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odoprená ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež smernice 93/13/EHS.

Na základe uvedeného súd žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD. o udelenie poverenia zo dňa 29.04.2013 zamietol a rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 3 písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Mgr. Martina Horňáková
vyššia súdna úradníčka